

PERIÒDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

FERNANDO VALERO.

Es lo tenor de veu dolça
rival dels àngels del cel;
es lo celebrat *Marsilla*
dels *Amantes de Teruel*.

CRONICA.

De Moncada á Barcelona, ab lo carril, hi ha un cop de pedra. Un puja al tren y ab un tancar y obrir d' ulls se troba que ha arribat á la famosa terra de las maduixas.

Sens dupte perque ara precisament som al temps de aquesta aromática fruyta, no ha faltat en l' Ajuntament qui 's recordés que á Moncada té la ciutat de Barcelona un hermós *chalet*, al peu mateix de uns pous d' aygua regalada, molt propia pera posarhi lo Xampany en fresch. Aquell *chalet* va neixer, si no recordo mal, per inspiració de D. Ignaci Fontrodona, y per lo tan está consagrat desde que va construhirse al *culto del arrós*.

Era 'l dissapte al matí, y á pesar de que feya un día ensopit y lleganyós com un regidor de ofici al aixecarse l' endemá de un gran ápat, cap á Moncada van fer vía, montats no en lo ferrocarril, que aixó es massa económic, sinó en luxosas carretetas, alguns de nostres regidors més aprofitats, tres ó quatre empleats de la casa gran, l' indispensable Marqués Cuyat y 'l no menos necessari bobo de Coria, representant de la premsa de Cámara.

Haventse agotat los techs exposicionistas, ha sigut necessari inventar un expedient per celebrarne de nous.

L' inventor de aquest expedient, per més que sembli mentida que puga inventar res, es lo senyor Martí y Thomás.

Se tracta de un projecte colossal, com totas las cosas del Ajuntament.

Barcelona está escassa d' ayguas, no precisa-

ment perquè 'n faltin, sinó per las mil dificultats que posa la corporació municipal á las empresas particulars, quan tractan de canalisar los carrers y de assortir al vehinat de un element tan indispensable.

Pero aquesta vegada no es qüestió de cap empresa, sinó dels mateixos regidors, los quals seguint las inspiracions genials del indicat senyor Martí y Thomás tractan de xuclar tota l' aygua que circula per dessota del llit del Besós, elevarla per medi de poderosas màquines, conduhirla á uns grans dipòsits construïts en la falda de una de las vehinas montanyas, á 128 metres sobre 'l nivell del mar, y desde allí repartirla á través de mil cañerías (segons diu *El Barcelonés*), escampant á son pas la fertilitat, la vida y l' higiene.

Las màquines seran de 400 caballs de forsa y 'l caudal d' aygua ascendirá á 30,000 metres cúbichs.

¡Quants arrossos no podrian ferse ab 30,000 metres cúbichs d' aygua y ab lo calorich de las fogaynas necessaries per establir una forsa permanent de 400 caballs!

No conech lo projecte que portan entre mans los senyors del municipi, ni es fácil que puga examinarlo ningú, fins que s' hi hajan gastat alguns milers de duros, y s' hi hajan menjat alguns quintars d' arros.

Peró conech lo suficient al Sr. Martí y Thomás, per aplicarli desde ara aquell tan sabut epigrama castellá:

«Santo que fuistes higuera
de cuyos higos comí:
los milagros que tú hagas
que me los claven aquí (1)»

Pero deixant apart la natural desconfiansa de tota empresa que tinga per base 'ls coneixements tècnichs del indicat regidor, avuy per avuy bastará fixarse en la manera com los expedicionaris de Moncada han solemnizat lo bateig del colossal pensament. Y hó serà consignar que ho han fet, com ho fan sempre en semblants cassos: avants de naixer la criatura.

Van anar, com hi dit avants, á Moncada en carreteta, lo qual fa més regidor que no anarhi en carril.

Y al baixar dels carruatges van entrar en lo chalet y ja de allí no se 'n van moure.

Lo que allí van fer, relacionat ab lo projecte, haurian pogut ferho sense sorir de Barcelona, ja que 's limitaren á examinar los planos, esperant que l' arrós estigués á punt.

¡L' esmorsar! A taula tothom.

Y ara deixém la paraula al bobo de Coria:

«Fue servido *excelente y modesto* (2) almuerzo en la sala grande del chalet, siendo de ver como competían (¿en donar caixaladas?) en indicar mejoras y soluciones beneficiosas á la capital, regidores pèrterecientes á diferentes y opuestos partidos políticos.»

Es consolador veure que 'ls homes de ideas més oposadas, tractantse de un bon ápat, professan igual carinyo als mateixos principis.

Y hasta á las mateixas postres.

(1) Aquest últim vers ha de llegirse tocantse 'l clatell. Sinó no fa efecte.

(2) Ateme V. estos dos adjetivos por el rabo.

Arribá 'l moment solemne. Entre l' espatech de las ampollas de Xampany s' alsá 'l ciutadà benemérit y pronunciá un de sos habituals discursos. Ell ja veyá l' aygua desbordantse dels grans dipòsits, en forma de una catarata que ni la del Niágara y rendia un tribut de admiració al Sr. Martí y Thomás y al arquitecto municipal, elogiantlos pèl s' u patriotisme, per la seva constancia, pèl seu ta'ent y per la gran idea que havian tingut de anar tots plegats á Moncada.

Un discurs de aquells que surten del cor y passen per l' estómach refrigerat y satisfet: un discurs plé de sentits recorts consagrats als regidors que han sigut y d' hermosas esperansas dedicadas als pisolabis que han de venir.

En tals moments, per obra y gracia del ácit carbónich, totes hermós, tot pren lo color del famós ví que bull dintre de las copas, y 'ls 30,000 metres cúbichs d' aygua de Moncada, adquireixen lo seductor aspecte de 30,000 metres cúbichs de Xampany.

L' expansió sigué completa: lo desitj d' empendre las obras, immediat.

Se parlá del projecte y dels detalls.

Pero sobre aquests tornarém á deixar la paraula al ja aludit bobo de Coria:

«Mientras llega ocasión de publicar dichos detalles, séanos licito desear que las aguas de Moncada se eleven en surtidor de cincuenta metros en cualquiera de los máscéntricos puntos del Ensanche, por ejemplo, en el cruce de la Gran Vía con el Paseo de Gracia, el último día del año. Será la mejor despedida que podrán hacer á la ciudad los concejales salientes.»

Es l' únich monument que poden dedicarse 'ls actuals regidors: un sortidor ab l' ou ballanthi.

Ultim detall de la excursió:

«Al regresar de Moncada, fueron visitadas las obras del Manicomio Modelo del Hospital de Santa Cruz, las cuales van muy adelantadas.»

¿Qué s' acabarà primer:
aquell sortidor tan alt
ó 'l manicomi-modelo
qu' edifica l' Hospital?

P. DEL O.

SPORT.

(TORNANT DE LAS CARRERAS.)

SONET.

Miréulo aquest carrer de la Gran-vía,
allá entre sis y set, ¡quanta grandesa!
—sobre tot, ¡quanta gommel y, ab certesa,
pot dir's que l' aygalida es majoría.

Per sobre, tot es or y pedrería,
tot lluhentor: tothom neda en riquesa;
pero, si 's raspa un xich, tanta bellesa
resulta serne de guardarropía.

¡Quants que 'ls veuréu mudats en las carreras
fan corre al pobre sastre ab la factura
per pista que s' allarga y sempre dura!

¡Y quantas, ja casadas, ja solteras,
per poder liquidar ab la modista
han corregut en pel.... una altre pista!

E. VILARET.

INTERIOR.—(Dibuix de N. Vazquez)

¡Ab quín delit treballan!
 ¡No fan poch lo cap viu,
 arreglantse las galas
 que han de dú aquest istiu!

SENYORS.

Jo no ho preguntava ni m' importava gran cosa sapiguerho; pero l' amo de la casa va volguermho participar.

—Tindrà molts bons vehíns—va dirme 'l dia que 'ls va entregar las claus.—Son gent fina... de certa posició... vaja, son *senyors*.—

Encare que á mí dels vehíns se me 'n dona tres pitos, porque al cap y á la fi si no m' agradan y no hi vull tractes no se 'm ficarán per sota la porta, sempre va ser per mí satisfactori 'l sapiguer que 'ls que venían á viure al pis del costat del mèu eran personas com cal.

Per independent y despreocupat que un sigui, no deixa de ser agradable aixó de tenir vehíns simpátichs, y molt més quan se tracta d' uns vehíns que viuen en un mateix replá, que tenen la seva porta á dos pasos de la mèva y que veuen pèls balcóns y fines ras interiors tot lo que jo faig, aixís com jo veig tot lo que fan ells.

—Bueno—vaig respondre al amo de la casa—celebro moltíssim la noticia que 'm dona, y de-

sitjo que aquests *senyors* fassin tants anys en lo seu pis com jo penso ferne en lo mèu.

L' endemá mateix van portar los trastos.

Jo m' estava al balcó, respirant l' ayre fresch del matinet, y vaig presenciar la operació.

Lo traslado dels mobles d' una familia es sempre un acte trist y lamentable. Ja 'n poden ser los trastos de bons: en lo moment de baixar ó pujar, amarrats á la corda que penja de la curriola, tot sembla vell, deslluhit, antiquat... las deixas d' un drapayre. Lo desordre ab que 'ls pujar; aquella inversió de posicions, en que lo de dalt va á baix y lo que ha d' anar dret se veu ajegut; aquella extranya barreja de calaixos, coves, matalassos, cèdiras, catres, testos ab flors, gavias y miralls... produheix una sensació tan dolorosa y desagradable, que 'l brillo del barnís desapareix, la riquesa de las tapisserías fuig y la correcció dels dibuixos s' esborra.

Per xó jo, sapiguent aixó de sobras, no judico may per la primera impressió, y no faig cas del aspecte pobre d' un moblatje quan aquest puja ó baixa per la corda.

A pesar d' aquesta consideració, en los trastos

D' AQUÍ A MADRIT, DE MADRIT A GRANADA.

Quan l' arcalde sigui allí,
si l' obligan á brindar,
y ha de cantá alguna cosa,
li ofereixo aquest cantar:

«Zoy er arcarde mas guapo
»de todo er zuelo español:
»yo bailo y pongo tarugos
»hasta el mismísimo sol...»

del *senyors* que venían á ser los meus vehíns, me va semblar véurehi alguna cosa més que aquest deslluiment, propi del *moment psicológich*: hi trobava á faltar moltes coses, n' hi havia bastantes de trencadas y además hi notava una abundancia excessiva de capsas de cartró. Mes que 'l moblatje d' una familia, d' uns *senyors* ab residencia fixa, semblava l' equipatje d' un militar nómada, d' un capitá d' aquests que tan aviat viuhen en un ters pis del carrer dels Tallers, de Barcelona, com en uns baixos de l' Alameda, de Cádiz.

—¡Hum!—vaig dirme entre mí, ficantme á dintre y tancant lo balcó—se 'm figura quo algú va equivocat. O l' amo de la casa s' ha enganyat al dir que aquests son *senyors*... ó 'ls *senyors* s' han errat al fer tragar aquests mobles.—

Y com que de totas maneres la cosa 'm tenia sense cuydado vaig assentarme á taula y 'm vaig posar á esmorzar com si res hagués vist.

Durant los primers días me vaig olvidar completament dels nous vehíns, que no feyan més que picar, clavar claus, arrossegar *mundos*... y trencar algun vidre.

Pero un diumenje vaig sentirlos la veu, y 'l cor me va fer un salt, com si 'm digués:

—¡Ho has endevinat! Es cert lo que tú pensavas.—

Parlavan castellá... pero ab una circunstancia agravant, que 'ls condemnava sense apelació: parlavan castellá... y eran cataláns. D' un' hora lluny se 'ls coneixia.

Hi ha senyals que may fallan. No es cap pecat ser castellá, ni te res de particular que hi enrahonin los que no han nascut en la nostra hermosa terra catalana; pero quan sento parlar castellá á un fill de Catalunya, 'm poso á riure involuntariament y 'm dich desseguida, mirantme'l de cap á peus:

—¡Un cursi!—

Es dir, un *quiero y no puedo*, un *senyor* de plata ruolz, un pobre diable, que creyent disfressarse bè, fins s' ha disfressat la llengua.

Los meus vehíns eran d' aquests. Lo que la entrada dels mobles m' havia fet sospitar, m' ho acabava de confirmar lo seu castellanisme.

—«Soffa,—deya una veu, que semblava d' una dona de certa edat,—¿que estás *haciendo*?

—»¿Qué quieres, mamá?—contestava una veu més juvenil.

—»Acuérdate que has de repasar los *calsonillos* de tu papá. Date prisa, que va á *lavantarse*...»—

No vaig volgué sentir res més. La rialla també se 'm va *lavar*, y si no m' aparto del balcó del cel-obert, re-

vento irremisiblement.

De mica en mica, l' un día veyentlos desde 'l meu pis, l' altre topantlos per l' escala, vaig anar coneixent tot lo personal de la familia.

Era completa; no hi faltava res. Marit y muller—ó com ells deyan, *papá y mamá*;—un noy de setze anys, una especie de senyoret que no tenia sinó coll, tupé y pretensions; una filla, d' uns disset ó divuyt anys; un' altra més joveneta y una nena de uns sis ó set. Arrodonian la familia un gat, un gos de Terranova, magre com lo senyoret, y un aucell que seria tan interessant com vulguin, pero que á mí 'm semblava un pardal.

Desde 'l meu menjador veyia 'l seu, y forsosament presenciava 'l quadro que formava la familia, en especial á l' hora de dinar, en que, si no volían quedar-se á las foscas, havían d' aixecar lo transparent.

La taula era d' aquestas antigues, d' alas, y tan mal assegurada de potas que pel balandreig que tenia, més semblava un trapeci que una taula.

Lo *papá* s' colocava en la presidencia. No se á qué devia dedicarse; pero 'l seu aspecte era 'l d' un empleat de poch mes ó menos, com dependent d' un cassino, escribent d' oficina, porter... ¡que se jo!

La *mamá* ocupava 'l lloch oposat. Lo fill y la

filla grans se posavan al costat del pare y las altres dugas noyas se colocavan vora la *mamá*. En quan al gos y al gat, no tenian lloch fixo: 's colocavan allí hont los donava la gana; pero sempre lluny de la bota del senyor, que á la quenta no 'ls portava gayre carinyo.

Jo no sé qué menjavan ni cóm s' ho menjavan; lo únich que puch dir es que á la una en punt s' assentavan á taula y avants de que toqués un quart de dugas ja estavan llestos. Lo *papá* agafava 'l bastó y se 'n anava, la *mamá* y la filla gran desapareixian en direcció á la cuyna, 'l *senyoret* s' entretenia ab lo gos, l' altra noya ab lo gat y la més petita inquietava l' aucell, que pidolava arrupit penjat á la finestra.

Un detall. Al posarse á dinar, al mitj de la taula s' hi veyia cada día un *frutero* ab quatre hermosíssimas pomas. Y al acabar de dinar, quan retiravan lo *frutero*, las quatre pomas encara hi eran.

De moment aixó sembla una cosa extranya; pero la extranyesa desapareix al pensar que hi ha fruytas artificials tan ben fetas, que venen de perilla per adornar una taula, sense que may donguin tentacions de menjarlas.

Las quatre pomas eran d' aquestas.

Al principi 'ls *senyors* vehíns procuravan amagarse y tirar un vel sobre las sèvas miserias, pera conservar lo prestigi que 'l vestit de *senyor* y 'l parlar castellá semblavan donals hi. Pero com una situació falsa no pot sostenirse gayre y entre vehíns es impossible evitar certas indiscrecions, so pena de treure 'ls ulls als del davant, als del darrera, als de sobre y als de sota, los *senyors* van cansarse d' anar tot lo día d' amagatots y, tirant la capa al toro, van presentarse tal com eran, ab tota frescura.

Per acabarho d' adobar, l' istiu va venirnos á sobre y com que per *senyor* que un sigui, dintre d' un pis tancat s' hi ofega, los pobres *senyors* no van tenir altre remey que obrirho tot, exposantse á que per balcóns y finestras se vejessin los seus pellingos sense atenuants ni paliatius.

Llavoras—sempre involuntariament, per supuesto porque jo altra feyna tinch que anar á mirar lo que fan los vehíns,—llavoras, dich, vaig poguer veure en lo seu esplendor la més completa confirmació de la *cursileria* dels *senyors* del costat de casa.

Era un quadro qu' en un altre lloch hauria fet plorar y que allí feya riure: que tan lamentable es la verdadera desgracia com ridicula la fingida opulencia.

Lo quinqué tenia 'l cristall trencat; lo tapet de la taula presentava més tacas que surgits, y aixó que 'ls surgits no escassejavan; aquí 's veyia una cadira sense respaldo; allí un' altra ab la boga esbotzada; allá un balanci ab un bras romput; més enllá un quadro ab lo march desconjuntat... Roma, l' endemá de la entrada dels bárbaros, no devia presentar un aspecte més aterrador que 'l que ofería 'l menjador dels *senyors* de prop de casa.

Y encare, lo que un pensava desseguida:

—Si aixó, que tothom pot veure, está aixís, ¡cóm deurá estar lo que no 's pot veure!—

Los diumenjes á la tarde l' espectacle era deliciós. Inmediatament després de dinar, lo *senyoret* comensava á respatllarse las botas, enllustrant moltas vegadas las del *papá*. Las noyas se cusían los seus guinyapos, rentantse 'ls guants tapantse

'ls raspats de las botinas ab tinta, apuntantse las flors dels sombreros, y enjiponantse de qualsevol manera 'ls penjolls de las faldas y sobrefaldas. La *mamá* arreglava la nena, posantli al cap una cosa incomprendible, barreja de sombrero, gabia y fregall, é incontinent corria á surgirse la mantelleta y unas faldillas, de seda, negras, ab més pedassos y adobs que la capa d' un pobre.

La senyor se passejava amunt y avall, donant cops ab lo bastó; lo fill suava com un carreter, frega que frega las solapas del jaqué, per treure'n las tacas: las noyas corrian de l' una part á l' altra buscant los polvos, los llassos, las flors, la sombrilla, 'l vano, la pulsera... tot lo que forma l' *atrezzo* femení, y la *mamá*, com á *mamá* qu' era, vigilava totas las operacions ab aquell ull previsor y experimentat que sols tenen las mares.

Per fi, després de mil anadas y vingudas y d' haverse passat revista mil vegadas los uns als altres, lo senyor, que ja patajava d' impaciencia feya un' hora, agafava la clau del pis, la ficava al pany de la porta y donant l' últim vistasso á la familia, per veure si tothom estava conforme cridava:

—«¡Vamos!»—

Y la comitiva sortia al carrer.

¡Que 'n representava d' esforços, traficas y embolichs aquell *vamos*!

¡Ah! Sentintli pronunciar, lo pobre senyor me feya l' efecte del director d' escena d' un teatro, quan avants de comensar la funció mira si tots los mobles están colocats, si la decoració 's presenta bè, si 'ls llums donan prou claror, si hi ha tot lo que 's necessita per fer la comedia... y crida, dirigintse al tramoyista:

—¡Arriba el telón!

A. MARCH.

HISTORIETA.

I.

Mossen Ramón era 'l capellá més trempat que may haje vestit sotana, bonatxás, capás de fer mil favors quan més un, lo pare padás dels arruinats pagesos del terme, lo consol de 'ls desgraciats, l' arreglador de totas las desavinensas; pero tenia una debilitat; las donas li havían fet fer més de un ridícul y ellas havían de ser causa

de que desaparegués la Providencia d' aquell re-conet de món.

Jo 'l vaig coneixer un día anant de cassera á montanya, que varem entrar á reposar á la casa rectoral. ¡Quín quadret més hermós al atravesar lo llindar de la barriada! Sota l' emparrat donava llissó mossen Ramón, á una colla de quitxalla que l' empresonavan dins lo cércol d' or format per sos capets rossos: per sí y per allá, escampat estol de gallinas picotejant l' herba que á masses apedassava l' hort en lo qual hi dibuixavan

bellugadissas sombras, un remat d' arbres fruiters. Allà, un poch més amunt dugas xicotas estenent roba, ab unas caretas que feyan morir d' enveja á las pomas sospesas en lo brancal.

Lo varem saludar (un company nos hi presentava) y veyent que nosaltres no treyam los ulls de sobre d' ellas, mitj roget nos deya:

—«Son dos nebotas, veurán jo no sé viure sense posar carinyo á un ó altre.»

Entre dia 'ls nens lo distreyan, pero aixis qu' ellés marxavan ¡qué trist quedava tot alló! Tenia una majordona que tombava ja 'ls cinquanta, rondinayre y malaltissa: una de jove no 's pot tenir sense fer mal d' ulls, ¿saben? y ¡nada! va determinar posarse á casa aquellas dugas fillas de un seu germá... en Jesucrist, segons vam saber després, que havían quedat orfes y desamparadas. Aixis vivia en familia lo que tants tips d' anyorar s' havia fet.

La situació de la rectoria era preciosa; assentada sobre 'l penyal y sobresortint dels corpulents pins y roures escampats á son rededor, separada cosa de un tiro de fusell de la vila que s' extenia com una bandada de colòms per la vessant de la montanya, un caminal enribetat de dalt á baix per tupits boixos vos conduhia á l' ampla portalada del barri y entravau al hort: uns passos més y dret, sota la parra que cubria de verdor tot lo llarch del passadís, arribavan fins al peu de aquella casa sempre hermosa, encar que no sempre santa.

L' interior era una tasseta de plata; prou s' hi coneixia 'l domini de las nebotas que eran netas y endressadas com ellas solas. ¡Y que bé s' hi respirava allà dins!

Las bosquetanas flors de l' hort despedían suaus aromas que 's barrejavan ab los flayres rehinosos dels propers pinars y enviavan un alé prenyat de sanitosas ecencias. No parava may l' armoniós xarroteig d' aucells, ni l' agradable remor de l' aygua que la canonada abocava al safreig: sumant aixó y afeginthi la gentil presencia de las dos nenas resultava la rectoria un trosset de paradís.

—¡Tira peixet! mossen Ramón—li deyam—vosté no pot pas dir que aquesta vida siga un purgatori... per vosté es una diada de festa!

¿Y qué havia de fer l' home? Enclotat entre montanyas, jovenot encare, corrent dolls de salut per sas venas y subjecte á una vida purament vegetativa.... No tot' hom es bo per San Antoni!

Poch després sortiam de l' hospitalaria casa rancantnos molt y molt, puig que de bona gana uns ab altres los de la colla, hi hauriam passat una mesada.

II.

Fa poch dias vaig tornarhi, ¡qué temps feya que no hi havia estat!

Me va semblar un altre pays: l' hort abandonat cubert de agram y molsa, la parra cayguda y mitj morta, lo rector que hi ha ara 's veu que no se 'n cuida gens.

Lo campaner me va acabar l' historia que jo havia deixat comensada.

De las nebotetas, una li va fugir ab un senyoret que aná á passar l' estiu al poble y may més ne van saber res: poch temps després va casar l' altra ab moltas pressas ab un feligrés seu.

Era tanta la estimació que duya l' oncle á sa neboteta la Roseta, qu' es la casada, que no passava un sol dia que no baixés al poble á visitarla.

Feya poch més de sis mesos que havían celebrat la boda quan lo naixement de un robust infantó clavava una espina en lo cor del marit; bé s' escarrassá 'l rector en ferli veure que aixó solia passar únicament ab la primera criatura; mes tot era en va.

Unas senmanas més endavant, la Roseta pregava á mossen Ramón que no tornés més per allà que hi hauria un disbarat. ¡Deu nos en quart que are arribés lo seu marit! ¡Senyor! fa esgarrifar pensarhi. Ja haurá observat que quan ha entrat vosté he tirat la balda á la porta... En Rafel havia cambiat de tal manera de un quan temps ensá!...

Sí, sí, no hi havia retop, los truchs retrunyen encare per la volta de l' entrada: era en Rafel, lo marit que venia á deshora del treball...

—¡Ay! Mossen Ramón, lo que tant jo 'm temia! Si entra y 'l veu aquí ¡Verge Santa! y quina mala hora ha tingut al venir avuy! ¡per amor de Deu! surti cap á l' hort y amagat allà esperi la fosca que no tardará.... En lo pany de la porta hi trobará la clau, vágisen, no tardi més... ¡Si algú l' haurá avisat, ¡pobra de mí!

En Rafel entrá suhat y plé de mullena: una gotellada forta havia tret los pagesos del trós, per aixó arribá més aviat que de costum.

Tocavan las nou en lo campanar de la solitaria iglesia y l' aygua queya á torrents, quan mossen Ramón amarat y tremolant entrá á sa casa; tenia l' aspecte de un náufrech acabat de tirar á la platja. Lo sagristá quasi no 'l coneixia en aquell estat; las dents li petavan y la pell era foch.

Se va ficar al llit més que depressa; bé n' hi varem fer de fregas, bé en va pendre de medecinas casulanas, y de un *lixis* que fa la dona; tot va ser inútil: lo desvari no 'l deixá y dos días després lo plorava 'l poble. Una pulmonia l' acabava d' assassinar.

Lo fonoll creix damunt la trista sepultura; sols en alguna hora de tant en quant ve á turbar lo silenci del lloch, lo pas de la Roseta aixafant l' herba, que s' encamina á resar pèl qui en vida fou font de carinyo per ella y per sa desventurada germana.

ANDRESILLO.

UN CAS.

Presumint de bona ginete,
y sobre tot per fer l'home,
un jove de l'alta goma
qu' es més magre qu' un secall,
per lluhir sa bella estampa
y agrada á las senyoretas
va gastarse cinch pessetas
per l'ogá, un día, un caball.

Procurant montá á l'inglesa
sens tocá' apenas la sella
se pensava se'l trapella
professor d'equitació ....
lo cavall ho va coneixe
y aburrit del seu donaire
lo va despedir per l'ayre
tot fent lo salt del moltó.

Al veure que aixís volava
y després queya de nassos,
com sempre passa en tals cassos,
la gent se va aglomerar,
y'l gomós, tot brut, alsantse
exclamá en tó indefinible:
— Señores, sembla imposible.....
¿no han vist cap ase volar?

P. TALLADAS.

LLIBRES.

TRATADO DE CERRAJERÍA, por V. T. G. GUIMBAO.
—Es un llibret de petites dimensions molt útil
pels industrials que 's dedican á aquesta especia-
lidad. Conté 184 dibuixos de einas de l'art del
manyá; 1,400 datos sobre 'l pés per metro lineal
del ferro rodó, quadrat y plá; tamanyo, números y
pés de las planxas de ferro laminat, procediments
y coneixements útils pera la serrellaría; diferents
tremps pera l'acer y 'l ferro; dibuixos y preus
de las eynas y enginys necessaris en los obradors
de serrellaría y nota de las principals fundicions

«EL PLATO DEL DIA.»

Desgraciats mestres d'estudi
¡Si 'n sofreixen de miserias!
Hasta surten á las taulas,
á explicarnos sas tragerias.

y magatzems de ferro de las principals poblacions
d' Espanya.

L' AVENS—número 5.—Conté un escullit su-
mari. Un article titulat *Vilanova y Geltrú*, degut
á la pluma elegant del Sr. Coroleu, é ilustrat ab
bonichs grabadets; una notable carta sobre as-
sumptos catalanistas de D. Valentí Almirall; una
Cansó del distingit poeta D. Francesch Matheu;
una ressenya del moviment regional y numerosas
notas bibliográficas.—Acompanyan al número un
full del Butlletí-bibliogràfic y un altre dels *Cants
intims* de Apeles Mestres, garbosament ilustrat.

LA GRAN EXPOSICIÓ.—*Poema festiu* de MOLAS Y
CASAS.—*Quadern desé*.—A pesar del temps que
fá que ja de la Exposició no se 'n canta gall ni
gallina, té encara interés lo poema festiu del se-
nyor Molas y Casas. Té l' interés del recorts, y
com está escrit ab molta gracia y salpicat de di-
buixos, se llegeix y s' examina ab gust.—L' obra
arriba á sas darrerias: l' autor, en companyia del
célebre Mossén Borra, visita las últimas naus ex-
trangeras del *Palau de la industria*, lo *Pabelló
de la electricitat* y las *Galerias de màquines y
de transports*, encaminantse per fi á la secció ma-
rítima.

La publicació terminarà en lo próxim quadern
que será gratuhit pera totes quantas personas ad-
quireixin ó acreditin haver adquirit los anteriors.

RATA SABIA.

COSSAS.

I.

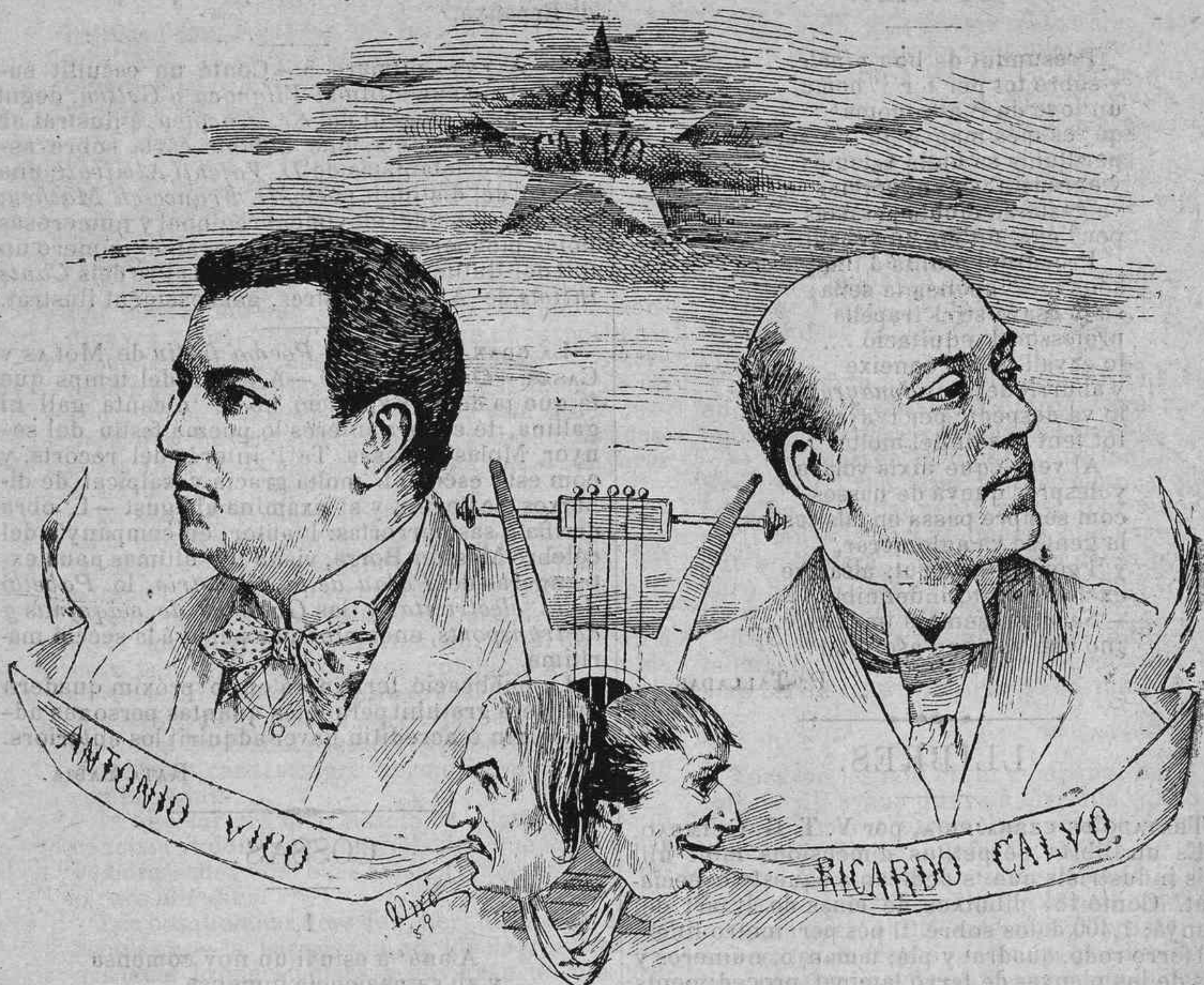
A aná' á estudi un noy comensa
y ab sa paciencia inmensa
lo mestre 'l posa al corrent
dels estudis; ja ha acabat
y tothom diu admirat:
—¡¡Aquest noy es un talent!!—

UN PASTEL.

No sè si es de carn ó peix,
ó de fruyta al natural;
no més sè qu' es procedent
del carrer de Fuencarral.

LA ESQUELLA ALS INTÈRPRETES DE LAS OBRAS DE ZORRILLA.

Los sostenedors del Teatro clàssich espanyol.

II.

Al contrari, no s' aplica,
tot lo que diu embolica
y 's veu clar que per res val
y al oure sos disbarats
los pares diuhen cremats:
—¡Quin mestre més animal!

A. LLIMONER.

PRINCIPAL.

Lo divendres passat estava brillant de concurrència y adornat ab severitat y bon gust.

Lo recort tributat á Rafael Calvo, després de la representació de *García del Castañar*, resultá conmovedor. Lo palco escénich lluhía la severa decoració del últim acte de *D. Alvaro ó la fuerza del sino*: lo busto del malaguanyant actor y al péu del busto l' hábit y la espasa que usava en la representació de aquesta obra, se destacavan en lo primer terme, produhint un efecte penetrant, que aná acentuantse quan als acorts de una marxa fúnebre, entonada per la banda municipal, anaren sortint tots los artistas de la companyia, pera depositar coronas al péu de la efigie de Rafael Calvo.

La sortida de son germá Ricardo causá una gran impresió.

Posá fi á la conmovedora escena lo Sr. Vico llegint un sentit discurs, carinyós tribut del amich y del company al artista que tantas vegadas havia compartit ab ell los aplausos del públich de Barcelona.

L' acte resultá serio y sentit. Lo públich s' hi adherí desde 'l primer moment ab tot lo cor.

Avuy divendres, nova solemnitat.

Vico dona 'l seu benefici, lo qual vol dir que 'l teatro no tindrà prou capacitat pera totas las personas que desitjarán assistirhi.

Demá dissapte la companyia 's trasladará al *Teatro de Catalunya*. Los dilluns y divendres treballará baix los auspici del *Centro artistich*, que té un gran interés en reanimar l' afició al noble art de la escena.

Lo Sr. Vico conta ab dos obras novas, l' una titulada *A espaldas de la ley*, es original de dos poetas sevilláns y l' altra, deguda á Echegaray, se titula *Los rígidos*.

Además se inaugurarán las funciones de una manera notable, consagrantse las tres primeras al gran poeta Zorrilla. Dissapte se posará *El Zapatero y el rey*; diumenje: *D. Juan Tenorio*; y dillúns. *Traidor inconfeso y mártir*.

LA ESQUELLA AL POETA ZORRILLA.

(Dibuix de M. Moliné.)

En ocasió de las solemnes funcions que en honor seu van á donar Vico y Calvo, ab motiu de la seva pròxima coronació á Granada.

Y ara, per acabar una noticia.

Sembla que l' eminent actor ha suscrit ja 'l compromís pera passar una llarga temporada á América.

Está vist: ja no emigran sols los treballadors; també se 'n van los pochs actors notables que 'ns quedan.

LICEO.

L' *Africana*.

Salvant al tenor de Marchi, que ab tot y cantarla per primera vegada féu gala de sas hermosas facultats; al barítono Laban que 's distingí notablement en la *ballata* del acte tercer y 'l baix David que 's portá com tot un home; fent menció honorífica de l' orquesta que brodá la partitura, ja casi no tenim res mé que alabar respecte á las dos representacions que s' han donat de la gra nópera de Meyerbeer.

La Sra. Guidotti estigué feta una *africana*, no com Meyerbeer la va escriure, sino com aquell continent las cria.

Y ara dispensi sino li puch dirigir un requiebro més agradable; perque, vaja... está dit, no puch.

En quant als coros... Res, tirém teló y no hi pensém més.

Fertuna que 'ls filarmónichs s' han rescabalat ab *Gli amanti di Teruel*.

Dissapte van cantarse á benefici del simpátich tenor Valero.

Lo diumenje á la tarde van proporcionar l' entrada més grossa de la temporada.

Y dilluns van tornarse á aplaudir los tres actes culminants, á benefici de 'n Joanet Goula, que reforsá la funció ab l' acte primer del *Faust*, la gran aria del acte quart de L' *Africana* y 'l poema sinfónich *Los Girondins*. Lo teatro, un plé. Y l' ovació tributada al infatigable mestre director entusiasta y rea'sada ab valiosos regalos. Son tan unánims las simpatias ab que conta 'l beneficiat, que tothom las hi demostra, qui ab sos presents, qui ab sos aplausos.

Ab lo benefici de 'n Goula, s' ha acabat la temporada.

Fins á la tardor.

LÍRICH.

Un día de aquests comensará sas funcions la companyia Novelli que porta un repertori inmens cómich, dramátich y trágich. L' eminent actor italiá sobressurt en tots los géneros.

La companyia s' inaugurarà ab lo drama *Chamillac* de Octavi Feuillet.

ESPANYOL.

A pesar de lo desagradable del temps, la funció que 'l *Niu guerrer* doná 'l dissapte passat en aquest teatro, 's veje molt concorreguda.

Ademés de *Un cap más* y *La Marmota*, obras ja conegudas, s' estrená la sarsueleta en un acte *Errar d' un punt*, original de tres socis del *Niu*.

Errar d' un punt es un juguete bastant graciós, qual argument descansa en la falsa posició de dos joves que han sigut crida's á una casa pera cantar, mentres ells se figuran que 'ls han cridat perque fassin l' amor á una noya.

Aixó dona lloch á una pila d' equívochs y frases intencionadas que f n riure y animan l' acció.

La música del Sr. Ventura, es igualment fresca, alegre é inspirada, y alcansá molts aplausos.

Los autores de la lletra, Srs. Mestres y Mirabent foren cridats á la escena al final de l' obra, junt ab lo senyor Ventura.

Los senyors Aragó y Mestres, que acompanyats del Sr. Goula (fill) cantaren algunas pessas d' ópera, foren també molt aplaudits, com ho va ser la polca *Xarello* — un altre estreno — lletra del Sr. Roure, música del citat Ventura.

Del desempenyo de las obras no cal parlarne, sapiguent que 'ls socis del *Niu* son tots actors de de cap d' ala: bastará consignar qu' en Sanromá fou l' héroe de la festa.

En un dels intermedis, com estava anunciat, va repartirse als expositors del *Niu* una medalla humorística, que acaba de posar lo sello y queda com un recort etern de la seva famosa parodia de la Exposició del Parch.

Diumenje la companyia del Sr. Bolúmar nos feu coneixer *El dinero de la hucha* refundició de *La Cagnote* que no té de bon tros la gracia de la refundició catalana tantas vegadas representada ab lo títul de *La guardiola*. Sort que 'l Sr. Bolúmar es un actor cómich de bona pasta, que ho anima tot ab las sevas gracias.

La pessa *El beso* y la juguina valenciana *Les criaes*, feren passar un bon rato á la concurrencia.

La companyia de 'n Mario comensa sas funcions demá, dissapte.

TIVOLI.

Lo de sempre.

La bruja s' ha apoderat del cartell, y no hi ha exorcisme que la 'n trega.

Avuy se dona la 37.ª representació de tan celebrada sarsuela.

Y encare per lo vist está en lo período de la creixensa.

NOVEDATS.

Aquesta senmana termina sos compromisos la companyia del Sr. Tutau.

En la impossibilitat de que la sustituheixi la *troupe* francesa que s' havia dit, sembla que 's cuidarà de ferho una companyia d' ópera italiana bona y barato.

ELDORADO.

Aquest día á benefici del Sr. Valldeperas tingué efecte la broma més bonica de la temporada.

Figúrinse qu' entre 'l capritxo: *Oro, plata, cobre... y nada* y la extravagancia, *Plato del dia*, se doná una representació de *Lo quant del degollat*, tragedia de D. Víctor Balaguer.

«Si es broma puede pasar pero á tal punto llevada...»

La nova sarsueleta *Pepa, Pepe y Pepin*, calificada per sos mateixos autores d' extravagancia, ni á extravagancia arriba: no passa de tontería. No hi ha res pitjor que voler ser graciós y no arribar á serho.

Lo públich rebé l' obra ab indiferencia, y al final se sentí soroll de fregir peix.

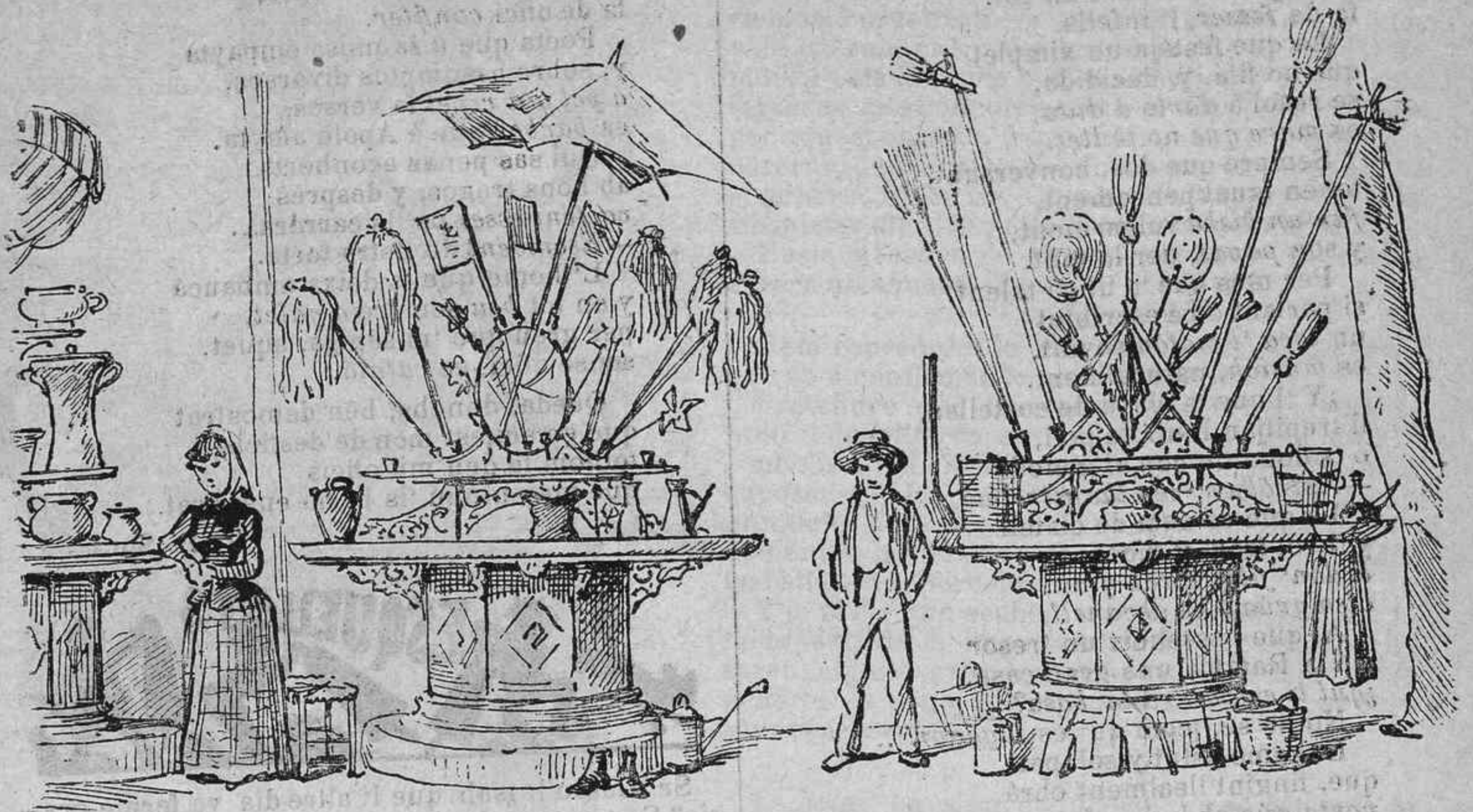
CALVO Y VICO.

Dissapte comensá sas funcions en aquest teatro, ahont tantas probaturas s' han fet, una nova companyia de sarsuela, de la qual no podían parlar, perque encare no hem tingut ocació d' assistirhi.

CIRCO EQUESTRE.

No deixin de anar á veure á Miss Jessie, una de las bonas artistas eqüestres que surten avuy á la pista.

PORVENIR DE LA RAMBLA DE LAS FLORS

Avuy ja hi venen plumeros
y flors de papé d' l bó,
y encara hi ha la esperansa
de que hi veurém vendre aixó.

En son *Stéple Chasse* demostra molta habilitat,
y un equilibri, que ja li envejeria D. Cristino
Martos, per no caure de caball.

N. N. N.

OFICIS IMPROVISATS.

Sento di' á cada moment
á gent que ho poden sabé',
que per fé' un ofici be
s' ha d' anar per aprenent.

Més jo us provaré aviat
qu' en aquest món de desficiis,
tothom fa deu mil oficis
que may ningú 'ls hi ha ensenyat.

Qui als malvats parla del bé
ó á n' als déspotas del dret
pica sempre en ferro fret
y, per lo tant, es *ferré*.

Si al preguntar á n' algú
lo qu' ell desitja callar,
no 'us ho diu ni fosch ni clar,
fenthi embuts, llauner segú.

L' estudiant que va al café
en compte d' anar á classe,
ó ab la flávia 'ls matins passa,
fent campanas, es couré.

Una xicota guapeta
que, per sa modestia, admira,
que si un floretas li tira
prompte *enrajola, es paleta*.

Lo qui 's guanya bé la vida,
qu' es ordenat y estalvía,
y 's diu temps há que *la cria*,
aquet fa de *mare ó dida*.

L' home que may no t'è pó,
lo qui dels perills se 'n riu,

y endevant las atxas diu,
dirigeix la professó.

Tinga ó no de sabi l' ayre,
maneji bé ó mal la ploma,
si sentiu á dir d' un home
que *pica fondo, es minayre*.

Un que avants estava bé
y ara, per guanyarse 'l pá,
no sab *quin pito tocá*,
fa de *sereno, ó bombé*.

Noya que passa revista
del vehinat, y, fent abús
de la llengua, *talla y cús*
¿que pot ser sino *modista*?

Per traure conversació
sobre lo que 's vol, fent bulla,
un *posa fil á la agulla*,
y es *sastre, vulgas que nó*.

Ans de quebrá en Quim, cobrá
sos crédits en Ferragut,
sangrantse, aixis, ab salut;
d' aixó 'n dich ho a *cirurgia*.

Si un home t'è asma ó dolor,
si 'l cólera á un jove vé,
t'è *mala pessa al talé*,
y, mitj mort, es *teixidor*.

Mes si un remey verdader
pren y 'l mal no li rebrolla,
encara *treu fabas d' olla*,
y véuse 'l aquí *cuyner*.

Si un, de paciència dant probas,
los enredos d' altre tapa
tot *aguantantli la capa*,
fa de *criat, ó penja-robas*.

Lo polítich redentor
que, sense empaig ni vergonya,
pinta al país la cigonya,
está clar qu' es bon *pintor*.

Quan n' hi ha molts en compromís

y, per tonto ó perquè vol,
carrega ab lo mort un sól,
fa de fosser, l' infelis.

La que festeja un ximplet
que no fila, y, decidida,
se resol á darlo á dida,
es mare que no tè llet.

Sempre que dos, conversant,
tenen igual pensament,
fan un bisbe vulgarment,
y son papas, per lo tant.

Per més que 's tinga talent,
si parlant ó bè escribint
un toca 'l violón sovint,
es músich, naturalment.

¿Y 'l que 's clava de costellas,
li trepitjan l' ull de poll,
ó 's dona un cop al genoll?

—Astrólech: véu las estrellas.

La que es neta de clatell
y li vol fregí 'l xicot,
li don' fil y corda y tot,
alsa grúa ó es devanell.

Al que posseheix un tresor
y á la Rambla una gran casa,
¿quí li empatará la basa?

—No ho sè, ¿com qu' es jugador!...

L' home astut y solapat
que, fingint llealment obrá,
porta quá ab lo que fa,
es torero consumat.

¿Y aquell que 'l seté li amarga,
y quan li dihen si 's casa
roda 'l cap y toca l' ase?

—Es traginer sense carga.

A qui ha estat gandulejant,
quan cambia, se li fa
costa amunt lo treballá,
convertintse en caminant.

Lo mosquit que 'l día enter
passa pe 'ls salons y estrados

—¡Ay, ay, ¿qué vol aquest sastre?
Per un jaqué mal tallat
que li dech... ¿fins m' amenassa!
¿quí home més descarat!

ab las pollas, fent bolados,
fa de ofici confiter.

Poeta que á sa musa empayta
y, sobre assumptos diversos,
á pel y á repet fa versos,
es barber que á Apolo afayta.

Qui sas penas aconhorta
ab bons tragos, y després
va fent esses pe 'ls carrers...
—Escribent de lletra torta.

L' home que 's deixa embaucá
y en tot beu sempre á galet,
per greu que 'm sápigá, aquet,
sense ofici, es catalá.

Queda, donchs, bèn demostrat
que en aquest món de desficiis,
tothom fa deu mil oficis
que may ningú 'ls hi ha ensenyat.

T. R. SOLÀ.

Sr. Gassull: ¿sab que l' altre día va ferme gracia? Se tractava de designar la comissió de regidors que ha de anar á Granada, á honrar en nom de la ciutat de Barcelona, la coronació del poeta Zorrilla.

Al Ajuntament no hi ha poetas: tots los regidors están per la prosa, y la cultivan, alguns ab verdader talent.

Un servidor de vostés, posat á fer la designació, hauria triat als concejals de més pes: á D. Ignaci, á D. Jacinto... y en quant al tercer, ho hauria decidit la báscula.

Donchs lo Sr. Gasull va fer la tria á ojo de buen bañero, y va anar dihent:

—Proposo al Sr. Soler y Catalá (riallas) al senyor Banyolas (riallas més fortas) y al Sr. Bis (tothom se parteix de riure.)

Vaja que 'l Sr. Gasull, quan se proposa fer una broma, la fa una mica massa pesada.

Perque 'l Sr. Soler y Catalá es l' únich home capás de dormirse sentint los versos del inmortal Zorrilla. Lo Sr. Bis se distingeix més per las sévas aficions hípcas que per las sévas preferencias literarias. Y en quant al Sr. Banyolas...

Fém capítul apart.

Fa ja algun temps obra en poder mèu un autógrafo de tant respectable senyor. Cent cops hi estat á punt de publicarlo, y ja que avuy la ocasió s' ho porta, 'm permeteré transcriure'l ab la mateixa ortografia del original

Hi ha un membrete que diu ab lletra impresa:
TENENCIA DE ALCALDÍA DEL DISTRITO DEL HOSPITAL.
—DESPACHO PARTICULAR.

Y continua:

«Iltre. Sr. D. N N. (aquí 'l nom de un regidor.)

»El ojeto de mandarle el precente bolante es para preguntarle á V. S. síle vendria bien ahoy de 9 1/2 á 10 de la mañana para aser la tria de los Capotes de los Sarenos.

»Barcelona 12 noviembre 1885.—El Companero de la Comicion: GABRIEL BAÑOLAS.»

La copia es auténtica.

..

AL CAFÉ.

Hi van juntes cada vespre,
hi prenen lo café ab calma,
guaytan, miran, fan mil gestos...
pero, fills,... no passa un *alma*.

Avuy per demà que l' Ajuntament acordi obsequiar al poeta Zorrilla ab un àlbum de treballs literaris que revelin l'ingeni dels nostres regidors, no tindrem cap inconvenient en despendre 'ns de tan preciós autògrafo.

Comptes aprovats en una de las últimas sessions:

10,623 pessetas per las festas de la inauguració del monument a Colón.

5,000 pessetas per flors suministradas durant l'estancia de la reyna a Barcelona.

Y 7,700 per un àpat donat als infants D. Anton y D.ª Eulalia.

Se continuarà.

He rebut una atenta carta del Secretari de la Agrupació barcelonesa del partit socialista obrer, motivada per un concepte publicat en lo número 538 del nostre periòdich.

Deyam allí que alguns presidents de societats obreras de Barcelona, després de inclinar-se a las solucions socialistas, se inclinan avuy a las solucions aristocráticas.

Y diu l'autor de la carta:

«La agrupació barcelonesa de aquest partit ha cregut procedent aclarar aquests punts ab las següents ratllas:

»En primer lloch afirmant que 'l partit socialista no tè cap classe d'ídols, y que creu al senyor Rius y Tauler igual ó pitjor als demés arcaldes haguts y per haver; luego fent constar que 'ls presidents de societats obreras que firmaren la sollicitud demanant al govern l'eternitat de l'arcaldia pèl senyor de las patillas, podran ó no donarse 'l dictat de socialistas, com qualsevol pot

dirse'n; pero que ab aquests actes demostran fins ahont arriba 'l seu socialisme; y finalment, dihentli Sr. Director, que á pesar de lo molt que la comissió organitzadora treballá aquest assumpto, y de las rahóns exposadas en pro de la bondat de la idea pèls Srs. Plá y Mas, Pamias y Pich, sols lograren que concurrissen á la reunió convocada per aquest objecte, tres representants de societats obreras, dels quals sols dos firmaren la sollicitud al govern, lo de las Clases de vapor y 'l dels Ebanistas (dissidents de la societat de aquest ofici).

Hasta tal punt se mostrá conforme la classe obrera ab aquesta idea.»

Hem reproduhit lo més culminant de la carta, que vé á confirmar lo que suposavam.

Pretendre que 'ls obrers desitjan que continuhi 'l despilfarro entronisat en la casa gran y simbolisat pèl ciutadá benemèrit, valdria tan com suposar que la classe obrera ha perdut lo sentit práctic, fins al punt de veure ab gust que s'augmentan las gabelas, fent impossible la vida del treballador á Barcelona.

Y la carta que acabem de transcriure dona la mida justa de la importancia del acte que realisaren alguns presidents de associacions sense pendres la pena de assessorarse del parer dels seus representats.

La bolsa ha sigut calificada, no sé per quí, de gran timba.

Y en efecte, allá 's juga fort, y 's juga lo que 'ls jugadors posseheixen y hasta lo que no tenen. ¡Y encare, si 'l joch fos net!

Pero no senyors: hi ha bolsistas de ventatja, que jugan ab cartas senyaladas.

Base de las operacions son los telégramas que 's reben de las plassas extrangeras.

Qui posseheix un telégrama á temps, posseheix un secret important.

Per aixó son molts los bolsistas que 's gastan sumas quantiosas, per adquirir noticias telegráficas.

Pero no falta qui procura copar aquestas noticias y aprofitarse 'n.

Exemple: la desviació fraudulenta dels telégramas que 's trasmet'an pèl cable de Marsella. Uns fils empalmats per sota-terra, portavan la flor y nata de las noticias á un subterrani del carrer de Ronda, cantonada al passeig de Sant Joan, y quan aquellas noticias arribavan en poder dels que las pagavan, los que las havian copadas ja tenian fet lo negoci.

Lo descobriment ha causat gran impresió. ¿Que estarà segur á Barcelona, quan fins hi ha qui 's fica á la butxaca las noticias que circulan pèls fil-ferros del telégrafo?

D. Francisco de Paula ha dirigit una comunicació al banquer catalá Sr. Castells, resident á Buenos Aires, agrahtintli en nom de Barcelona sos actes generosos.

Lo extrany es que no li haja vingut la idea de celebrar un gran tech á la intenció del Sr. Castells, enviantli 'ls brindis per telégrafo.

Pregunta el Bobo de Coria:

«¿Será cert que per subvenir á certs gastos fets

á Madrid per certa comissió se han recaudat quotas de 15 pessetas entre 'ls vigilants de primera classe?»

Pero aném á comptes: ¿los vigilants de primera classe no depenen de l' arcaldía?

¿Y donchs, quína comissió es aquesta que té autoritat sobre 'ls dependents del ciutadá benemérit?

Y continua el bobo:

«¿Será veritat que á Sant Martí, y per subvenir als gastos que s' originin per treballar á Madrid contra l' agregació s' están repartint dividendos entre fabricants y propietaris, encarint que sense aquests auxiliis corren perill de fracassar los propósitos agregacionistas?»

Verdaderament es escandalós lo que passa á Sant Martí de Provencals. Se presenta la necessitat de anar á Madrid, y en lloch de treure 'ls diners necessaris pèl viatge de las arcas comunals, qu' es lo que 's fa á Barcelona, s' apela á una suscripció entre las personas interessadas en la bona solució del assumpto.

¿Creurían que casi estém tentats á demanar, no que Sant Martí s' agregui á Barcelona, sinó que Barcelona s' agregui á Sant Martí?

Avis als aficionats á las alturas.

Terminadas las obras, ha tornat á obrirse al públich l' ascensor del monument á Colón.

L' espectacle de Barcelona desde aquella altura es encantador.

Sobre tot quan se mira á través dels vidres de color que hi ha en aquella miranda.

N' hi ha de vermells, de blanchs, de morats y hasta de color de xampany.

Aquests últims son los predilectes de nostres regidors.

Llegeixo:

«Anit á las dotze van alarmarse las religiosas del convent del carrer de Aldana, creyent que per la part alta del edifici havian sentit correr homes y forsejar reixas. Los agents de la autoritat practicaren un minucios registre, sense resultats.»

¿Y qué havian de trobar á ningú! Ja ho deya un pare capellá:

—Las monjas casi sempre somían homes, sobre tot á la primavera.

Del meu amich Corzuelo:

«Ara sembla que la cosa va de veras.

»Lo Sr. Pérez Galdós té assegurada la entrada á la Academia de la Lengua.

»Me sembla molt bè; pero en aixó no sols hi hauria de haver entradas, sinó sortidas.

»Perque..... bueno ¡hi entra en Galdós! ¿Y qué guanyan ab aixó si no 'n surten los que deuen sortir?»

El Gordito ha sigut contractat per donar una serie de corridas á París.

¿Tres bien?

¡Vive le Petit-Gros!

Un eco de Málaga.

Visitavan alguns joves á una mare y á una filla, aquesta bastant guapa y promesa de un dels joves.

Un altre, que no era 'l nuvi, se las echaba de hipnotisador, y féu una juguesca de que hipnotisaría á la novia; pero 'l currutaco no ho consentí porque 'l professor de hipnotisme y la nena havian de tancar-se en un quarto pera efectuar l' operació.

—¿Y donchs á qui hipnotisaré?

—Hipnotisim á mí digué la sogra.

Tal dit tal fet.

L' hipnotisador fa uns quants passes magnéticos, y als pochs moments la sogra deixa caure 'l cap endavant y 's posa á roncar com una benaventurada.

—Vaja, ja la tenim hipnotisada—diu lo professor.

—¿Y qué ha de estar!—respon lo nuvi.—Si ho sabré jo, que sempre que vinch á veure á la xicota 's posa á roncar de aquesta mateixa manera.

—Que ho está.

—Que no ho está.

—Donchs fem la proba.

La proba consistía en atravesar lo bras de la sogra dormida ab una agulla.

Ja s' hi acosta l' hipnotisador, ja li pren lo bras, ja la punxa... ¡y ja la sogra fent un xiscle horros, s' aixeca de la cadira, y de la primera bofetada, l' hipnotisador va á parar rodolant sota una taula!

Inútil dir, que si no hi acuden los vehins á posar la pau, todas las personas allí presents encare s' estarían donant pinyachs.

¡Son tan bromistas los malaguenyos!

Un epissodi marroquí.

Un amich mèu, lo Sr. D. Enrich Collasso, que acaba de arribar del Marroch, concertava una espingarda ab un moro.

Va demanarni deu duros y per últim va donarli per tres.

—Tambè me l' hauria donada per dos—digué 'l Sr. Collasso

—Nó—respongué 'l moro ab vivesa.—Pèls inglesos valen deu duros; pèls francesos vuyt, pèls espanyols, quatre... pèls cataláns, tres.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA I.—Gu-ar-di-o la.
2. XARADA II.—Es-co-pe-ta.
3. ANAGRAMA.—Martí-Marit-Timar-Mirat-Tiram-Triam.
4. MUDANSA.—Casta-Gasta-Pasta-Hasta-Basta.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Petronila.
6. ROMBO.—

		M		
		G	A	T
		G	O	R
		M	A	R
		T	R	A
		A	L	A
		A		
7. GEROGLÍFICH.—Per deutes á la Casa gran.

ANUNCIS

LOPEZ-EDITOR
RAMBLA DEL MITJ
- 20 -

OBRA INTERESANTE

LOS SECRETOS

DE LA

CONFESION

POR

CONSTANCIO MIRALTA

(PRESBITERO)

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

ACABA DE SORTIR LO CUADERN DESÉ DE

LA GRAN EXPOSICIÓ

Ptas. 0'50.

EL CANTAR DEL ROMERO

LEYENDA EN VERSO DEL ESCLARECIDO VATE

D. JOSÉ ZORRILLA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

LA MUJER ALEGRE

POR

SERRANO ALCAZAR

Un tomo en 8.º, Ptas. 1'50.

VÍCTOR HUGO

UN LIBRO DE SUS OBRAS

Ptas. 2.

EL TOCADOR

ó coleccion de 200 recetas probadas para componer fácil y económicamente toda clase de cosméticos, aceites, esencias, tinturas, vinagres, perfumes, etc.

ESTRACTADAS

de las obras de los mejores químicos Alemanes, Ingleses y Franceses

POR

D. Francisco Schütze

El precio de esta obra es de Ptas. 7'50 pero en obsequio al público, su autor lo rebaja hasta Ptas. 2'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, & bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

Trenca Caps.

XARADAS.

I.

Liquidacions á granell.

Sembla que ara 'ls botigués
no deuen fer tres-quart rals,
quan tots posan pèls portals
grans cartels per llamar més.

Vaig passar días enrera
pèl Call y la Boqueria,
y per tots cantóns llegia:

«Liquidación verdadera.»

«Rebaja de precios por
cesar la venta al detall.»

y dos portas més avall
¡GRAN LIQUIDACIÓN!.. ¡horror!

Mes avall y ab lletra grossa
y en un gran llensol pintat,

GRAN LIQUIDACIÓN VERDAD,

GRAN LIQUIDACIÓN FORZOSA.

¡GUERRA Á LAS LIQUIDACIONES!
planta un altre á la fatxada

y la gent com si escamada
passa per 'llí dihent que nones.

Y entre aquestas tonterías
planta 'l de una cantonada

¡GANGA! FIN DE TEMPORADA,
REBAJA POR POCOS DÍAS.

Vaya una gresca ¡alsa amigo!

y per fer més novetat
grans cartels uns hi han posat

que dihen: LO MISMO DIGO.

Aixó no pot durá així,
puig, si algún agafa fueros

es capás de fer lletreros
y repartirlos per 'llí.

Si algun d' aquestos total
de poca gent se hu-segona

y vol en poqueta estona
millorar son capital,

deixi 'ls anuncis aquests
que aixó fa molt poca festa,

posi á la porta una orquesta
de bombos y platerets.

Si aixís ho fá, segur es
que la gent s' hi aturarà

y al cap del mes, trobará
que haurá fet... menos dinés.

J. STARANSA.

II.

—¿Qué vol més postres D. Pere?

—Dos-girat tercera sí

—Prima-quarta que l' espera
al total lo Sr. Pí.

AGULETA.

ENDA VINALLA.

Vist per davant,
soch adorno

del teu semblant,

Vist per detrás,
en las iglesias

me trobarás.

ORALIZE UGUEDEI.

ANAGRAMA.

—¿Quan té tot aquell flautí
que total al Principal?

—Mitja vaca, quatre duros,
tres pessetas y mitj ral.

J. Mª BERNIS.

TRENCA-CLOSCAS

ANTONIETA Q ALEGA.

MASNOU.

Formar ab aquestas lletres lo títol de un drama ca-
talá.

ECHEGARAY EN PETIT.

A SOLAS.

Se despulla, 's posa al frente
del inmens mirall que llú
y allí, vinga estudiar muecas...
¡Sórt que no la veu ningú!

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 5.—Vocal.
- 7 6.—Mineral.
- 8 2 1.—Part de la cara.
- 6 7 1 2.—Nom de dona.
- 4 5 6 3 2.—Aucell.
- 6 7 4 5 6 7.—Nom d' home
- 1 2 3 7 4 7 8.—Sabi de l' antigüetat.
- 4 2 3 4 5 6 7 8.—Polítich espanyol.
- 3 3 7 6 5 8 1.—Nom d' home.
- 4 2 6 7 4 2.—Es difícil de passar.
- 1 2 3 4 7.—Un peix.
- 3 3 5 7.—Un animal.
- 1 2 3.—Mineral.
- 5 6.—Nota musical.
- 4.—Número romá
- 4 2.—Part del cos humá.
- 6 7 8.—Licor.
- 4 5 3 7.—Fruyta.
- 6 2 4 7 8.—Nom d' home.
- 6 7 4 2 8 2.—Serveix per pesar.
- 4 2 8 6 5 1 2.—Ciutat catalana.
- 1 5 4 7 3 5 6 2.—Classe de fábrica.
- 4 2 6 4 7 3 5.—Un ofici.
- 1 2 4 2 3 5.—Per portar portadoras.
- 4 2 8 5 3.—Nom d' home.
- 6 7 4 2.—Ciutat Italiana.
- 4 5 3.—Uns insectes la fan.
- 3 2.—Nota musical.
- 6.—Consonant.

K. STELAR.

GEROGLÍFICH

Sant Petersburgo

100

SEGU

1889

afany.

J. T. ANGUILA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.